

Fokuksessa perhehoitoon sijoitetut lapset

Pesäpuun Sijoitettu lapsi koulussa -kehittämishanke on mukana Nordens Välfärdcenterin perhehoitoon liittyvästä projektista, jossa kootaan tutkimustietoa, hyviä käytäntöjä sekä nostetaan kuuluville sijoitettujen nuorten kehittämisehdotuksia perhehoidosta Pohjoismaissa.

Pohjoismaisen yhteistyön tavoitteena on sijoitettujen lasten syrjäytymisen ennaltaehkäisy mm. terveyden seurannan, koulunkäynnin tuen sekä osallistamisen kautta. Hanke on jatkoa Varhainen tuki / Tidiga insatser -hankkeelle. Tutkijaryhmässä ovat mukana mm. Tarja Heino (THL), Susanna Hoikkala (LSKL) sekä professori Bo Vinnerljung (Ruotsi) ja eksperttiryhmässä pohjoismaiset kollegat sekä allekirjoittanut.

Terveydentila tutkittava, koulunkäyntiä tuettava

Tutkimusten mukaan suuri osa sijoitettujen lasten ongelmista aikuisiällä selittyy huonolla koulumenestyksellä. Koulussa pärjääminen on vahvin suojaava tekijä sijoitetun lapsen elämässä. Paras tapa ehkäistä riskien toteutumista on siis tukea sijoitettua lasta koulupolulla.

Lasten ja nuorten psyykinen terveys

on toinen osa-alue, jossa yhteiskunnan panostukset voisivat olla paremmat. Sijoitettujen lasten ja nuorten terveys on muita heikompi ja itsetuhoisuus yleisempää. Tutkimusten mukaan sijoitettujen terveydentila jää usein selvittämättä sijoitusten yhteydessä. Epäkohta olisi poistettavissa pienellä satsauksella, ottamalla käyttöön pakolliset psyykkisen ja fyysisen terveydentilan kontrollit sijoitusten yhteydessä. Koulunkäynnin tukea pilotoidaan Suomessa SISUKAS-projektissa, Ruotsin, Norjan ja Tanskan hyviä käytäntöjä hyödyntäen.

Jälkihuolto kuntoon

Sijoitusten jatkuvuus ja katkeamisten ehkäisy on pinnalla Pohjoismaissa. Edelleen kehittämistä vaativat myös sijoitettujen lasten ja nuorten kokemusten kuuleminen ja toiveiden huomioinnottaminen, tiedonsaannin edistäminen sekä parempi jälkihuolto.

Hyvät käytännöt levitykseen

Fokus på barn i familjehem -projektissa etsitään hyviä esimerkkejä keinoista lisätä sijoitettujen lasten ja nuorten selviytävyyttä. Tavoitteena on tuottaa ja tuoda esiin materiaaleja, jotka helpottavat hyvien käytäntöjen leviämistä. Nämä tuodaan tiedoksi myös päättäjille ja poliitikoille.

Projekti keskittyy kolmeen osa-alueeseen:

1) Sijoitusvaiheessa: lasten terveydentilan

tutkiminen, psyykkinen ja pedagoginen kartoitus, huomio traumatisoitumiseen sijoituksen yhteydessä ja sukulaissijoitusten ja perhehoitoon sijoitusten erot.

2) Sijoituksen aikana: Tuki sijaisperheille, kouluohjelmat, koulunkäynnin tuki ja psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin seuranta.

3) Sijoituksen jälkeen: jälkihuolto ja yhteiskunnan tuen parantaminen sekä nuorten näkemykset jälkihuollosta.

Tuotokset

Tavoitteena on tuottaa raportit tutkimuksista sekä hyvistä toimintamalleista ja tuottaa lyhytelokuva nuorten äänellä. Kaiken tämän on tarkoitus toteutua kesään 2014 mennessä. ■

Lisätietoja: www.nordicwelfare.org > projekt > Nordens Barn

Teksti: Christine Väliavaara, Projektipäällikkö, SISUKAS-projekti
Kuvat: Emma & Elias -ohjelma

